

כניסת השבת - 16.17
יציאת השבת - 17.30
רבנו תם (72 דקות זמניות) 17.49
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

זמני השיעורים והתפילות
שיעור ביום שישי - בשעה 15.27 - 'שורון'
שיעור בשבת בשעה 14.30 - 'בית יוסף'
מנחה בשעה 15.30

ראשון עד חמישי 18.45 עד 19.45
א-ד' שיעור בהלכה וגמרא 'עבודה זרה'
וביום חמישי שיעור בפרשת שבוע
בבית הכנסת 'בית יוסף' א"ת ג, אולגה
ברוכים הבאים בש"ס ה'...

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פגת' הכנסת 'בית יוסף' ו'שורון' מפצת אהבה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

שנה שישית - גיליון 228
פרשת ויגש תש"פ

מצרימה שבעים? והלא בפרטן אתה מוצא ששים ותשע? אמר רבי חמר בר' חנינא זו יוכבד שהורתה בדרך ולידתה בין החומות'.

דעה אחרת הובאה במהרש"א (ב"ב קמג) שחוששים בן דן נחשב לשניים והוא זה שהשלים לשבעים.

לאור האמור נמצא שלפי דעת רבי מאיר הסובר ש עוֹבֵר הוא לא ירך אמו, הרי שיוכבד ואימא שלה נחשבים שתי נפשות. ולכן אין צורך להחשיב את חושים בן דן כשניים. ולכן דווקא בספר התורה של רבי מאיר נכתב

'ובן דן חושים' מתוק מפנה!
*****

ובני נפתלי יחצאל וגוני ויצר ושילם (מו', כד')

בספר 'מים שאל' (הרב ויקטור חיאל ועגנונו שליט"א - זכרון יעקב) הובא פירוש נאה בדרך רמז משמות בני נפתלי כך: אם יהודי יקיים בעצמו 'יחצאל' דהיינו שיחצה את ימיו חציו לה' וחציו לכם (ולאו דווקא חצי אלא קביעת זמנים קבועים לתורה ולמצוות) הוא יזכה ל'וגוני' שהתורה תגן עליו.

אבל אם חלילה הוא בוחר ב'יצר' ולא עוסק בתורה אזי 'ושילם' הוא יצטרך לשלם על רשלנותו... **מתוק מפנה!**

ובצנין רעפות' מ'אמא דבדחנותא

*טיפס וחברו נוסעים באמאית אבאה באבא דפיה
חמישה מטרי, הם מ'אמאית' לאינה מנהרה ככביש
רעפת בכניסה: 'רעף רעפת מטרי'.
אמא החכר: 'מה נעשה? אסור ל'נו ד'ה'כנס'.
צונה הטיפס: 'אל תדאג אחי, אין פה בעטרה'...
******

ויאסור יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו גושנה וירא אליו ויפול על צוואריו ויבך על צוואריו עוד (מו', כט')

רש"י: ויבך על צוואריו עוד - אבל יעקב לא נפל על צוואריו יוסף ולא נשקו. ואמרו רבותינו שהיה קורא את שמע מובא בגמרא (יומא יט', ב'): רבי אלעזר בן חסמא אומר 'הקורא את שמע ומרמז בעינו ומקרץ בשפתותיו ומראה באצבעו, עליו הכתוב אומר 'ולא אותי קראת יעקב'...'

אומר המהרש"א זיע"א (חידושי תורה): לכן נאמר דווקא הפסוק הזה על המפסיק בקריאת שמע, כיוון שיעקב לא רמז בעינו ולא הפסיק בקריאת שמע כלל. **מתוק מפנה!**
*****

ויאמר יעקב אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודד חי (מו', ל')

ויש לשאול: מדוע יעקב מבקש כעת למות? הרי אדרבה כעת יש לו סיבה טובה לחיות לאחר שראה שיוסף חי? מתרץ רבנו בחיי זיע"א (הובא ב'לקוט דוד'): עד אותו הזמן עבר יעקב שתי מסכתות ייסורים ששקולים כשתי

אדוני שאל את עבדו לאמור היש לכם אב או אח (מד', יט')
ויש לשאול: הרי לא ראינו שיוסף שאל שאלה כזו את האחים? ומדוע יהודה אומר כך?

ונאמרו בזה כמה תירוצים:
א. לא כל מה שיוסף שאל נאמר בתורה.

ב. בשם ה'אברבנאל' - יוסף האשים את האחים שהם מוגלים. בדרך כלל מרגל לא 'מנדב' מיוזמתו מידע, אלא עונה רק על מה ששואלים אותו.

וזה שאומר יהודה בתמיהה: וכי 'אדוני שאל את עבדו לאמר היש לכן אב או אח?!' הרי לא שאלת ואנו מעצמינו סיפרנו לך. וזה מראה שאנו לא מרגלים.

ג. בשם 'משנת רבי אלעזר' - יהודה אומר ליוסף אתה טוען כי הגביע הוא גביע קסם שעל ידו אתה מנחש ויודע כל דבר. אז אם כך היית צריך לדעת לבד שיש לנו אב זקן ואח קטן, אז למה טלטלת אותנו? אין זאת כי אתה מחפש להעליל עלינו עלילות שווא. **מתוק מפנה!**
*****

ויזבח זבחים לא-לוקי אביו יצחק (מו', א')

מדוע לא הזכירו גם את אברהם? כמו שבתפילת יעקב אמר 'א-לוקי אבי אברהם וא-לוקי אבי יצחק? מסביר נפלא ה'תכלת מרדכי' זיע"א (ד"ת לפ"ש):

הקדמה: בתפילת מוסף של ראש השנה אנו מבקשים 'ועקידת יצחק היום לזרעו (ברחמים) תזכור'. ומדוע אין אנו מכנים את העקידה כ'עקידת אברהם את יצחק?'

הסביר ה'חתם סופר' זיע"א: אברהם אבינו קיבל ציווי ישירות מהבורא וממילא הגם שניגש מיד לעקוד את בנו, אין זו מעלה כמעלתו של יצחק שניגש לעקידה ברצון מבלי שנצטווה ע"י הבורא יתברך.

מכאן אנו רואים, כי אמונה שבאה מצד הקבלה והמסורת חזקה הרבה יותר מאשר אמונה שבאה מחקירה או מנס גלוי וכיו"ב.

כאשר יעקב יורד למצרים שהייתה מלאה בעבודה זרה, הוא חשש שבניו לא ייטמעו במצרים. ולכן חיזק את עצמו באמונה בה' יתברך מצד הקבלה ולא מצד החקירה. ולכן נאמר 'ויזבח זבחים לא-לוקי אביו יצחק' ולא נאמר 'לא-לוקי אברהם' כי יצחק לימד אותנו את חוזק האמונה

התמימה ללא חקירה כלל. **מתוק מפנה!**
*****

ובני דן חושים (מו', כג')

מובא בגמרא (חולין עד', ב') בתורתו של רבי מאיר כתיב 'ובן דן חושים'. וזהו דבר תמוה מאוד? מדוע דווקא בספר התורה של רבי מאיר נכתב כך?

מתרץ בספק 'לקוט האורים' בשם 'אבני שוהם':

הקדמה: דעת רבי מאיר ש'עוֹבֵר לאו ירך אמו הוא' (נחשב בריה בפני עצמו). ומובא בגמרא (ב"ב קכ"ג, א') שאל אבא תחליפא מרבי חייא בר אבא 'כיצד נאמר כל הנפש הבאה

מיתות: א. שנסתלקה ממנו רוח הקודש. ב. הצער על איבוד בנו.

ולכן אומר יעקב: כעת, לאחר ראותי את פניך שאתה חי, שחזרה אלי רוח הקודש, ממילא לא אמות אלא רק פעם

אחת בסוף ימי. **מחוק משה**
*****

הא לכם זרע וזרעכם את האדמה (מז', כג')

סגולה נפלאה לחשוכי בנים הובאה בשם רבי מאיר מפרמשלאן זיע"א: ה"א ראשי תיבות הכנסת אורחים שע"י הכנסת אורחים זוכה להיות לו זרע וכל טוב...

סינת חדשה - לכבוד? שבת האלצה...

ההגדתם לאבי את כל כבודי במצרים (מה', יג')

מובא בספר 'אור תורה' לרבי פנחס בן זכריה הכהן זצ"ל: כאן נכתב 'כבודי' עם ו' בשונה משאר המקומות בתורה, כיוון שיוסף זכה לכל כבודו היות שכיבד את יום השבת מאוד שבו נאמר 'וכבדתו מעשות דרכיך' ומביא שם שיוסף היה שובר (מוכר מזון) לכל הבאים בששת ימי המעשה, וביום השישי היה מכריז ואומר 'מחר שבת אסור לעשות מלאכה ולא לישא וליתן' ולא מיחו בידו. וכשראה הקב"ה שיוסף כיבד את השבת הגדיל את כבודו שנאמר 'כי מכבד אכבד'...

אחים ואחיות יקרים! מובא בחז"ל 'כל המכבד את השבת נותנים לו נחלה בלי מצרים וזה שאומר הפיוט 'לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה' כבוד שבת המלכה מתבטא בהכנה אליה, שולחן שבת נאה, מפה לבנה וצחורה, כלים נאים, מאכלים ערבים, וכמובן להשתדל להתחזק בלימוד הלכות מלאכות האסורות בה...

לשאלות, רעיונות וכיו"ב בענייני 'שבת קודש' ניתן ליצור קשר (הפרטים בתחתית העמוד). **כהלצה...**

רציון וסיפור - כוחה של תפילה...

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני... (מד', יח')

מובא במדרש רבה: 'ויגש אליו יהודה - רבי יהודה אומר הגשה למלחמה... רבי נחמיה אומר הגשה לפיוס... רבנן אומרים הגשה לתפילה...'

ובעניין תפילה סיפור מדהים (קונטרס 'תפילה' לרב בניצון סנה שליט"א)

באחד מסניפי קופת חולים בירושלים עיר הקודש הייתה אחות ששימשה בתפקידה שנים רבות. היא הייתה מוגדרת כחילונית גמורה, עד שלפתע ביום בהיר אחד היא חזרה בתשובה ושינתה את כל אורחות חייה.

יום אחד כאשר ישבה עם חברותיה בקופת חולים, עלה נושא חזרתה בתשובה, כאשר החברות מפצירות בה שתספר להן מה הביא אותה לשינוי באורח חייה?

לבסוף היא נענתה להפצרותיהן וסיפרה את סוד הדבר: 'זה התחיל בכך שבת השנייה חזרה בתשובה לפני מספר שנים. כאשר ראיתי את האור המאיר את פניה ואת השכינה השרויה בביתה, לא יכולתי להישאר אדישה והלכתי גם אני בעקבותיה...'

'אבל כיצד היא חזרה בתשובה?' שאלו החברות 'הרי לא נראה שבבית חילוני גמור כשליך היא קיבלה חינוך דתי?' 'זה כבר סיפור אחר לגמרי...' ענתה להן 'אומר את האמת, בתוך תוכי ידעתי כל השנים כי אחד מילדיי יחזור בתשובה ואם תשאלו איך ידעתי? להלן הסיפור: לפני שנים רבות הייתה אישה מבוגרת שהגיעה מידי שבוע לבדיקה שגרתית כאן בקופת החולים.

בעודה יושבת וממתינה, היא החזיקה בידה סידור תפילה קטן וכל הזמן התפללה מתוכו באדיקות ובהתלהבות, כששמחה מיוחדת נסוכה על פניה. המראה הזה ריגש אותי מאוד בכל פעם שהייתי מביטה בה.

באחת הפעמים פניתי לאותה צדקת ושאלתי אותה מה פשר תפילותיה הרבות? והיא בסבלנות ובאהבת ישראל החלה להסביר לי על תכלית התפילה המחברת אותנו עם הבורא שבשמים...

השיחה שיצאה מלב טהור קסמה לי ומשכה את ליבי. יום אחד ניגשתי לאותה צדקת ואמרתי 'תראי, הייתי רוצה גם כן להתפלל... אולם, אומר לך את האמת אני לא רוצה ללכת רחוק... הייתי שמחה אם תוכלי לצלם לי עמוד אחד מתוך הסידור שלדעתך מתאים לי, כדי שאתפלל אותו פעם אחת ביום לעת עתה...'

ואכן, האישה ניגשה לאחת ממכונות הצילום וצילמה עבורי עמוד אחד מתוך הסידור.

מאז הייתי מקדישה בכל בוקר כמה דקות שבהן הייתי מתפללת את אותו העמוד בלבד...

בין התפילות שהיו באותו בדף הייתה גם התפילה להצלחת הילדים שבהם נאמר 'ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה' כיון שהתפללתי מכל הלב ידעתי כי תפילתי זו מתקבלת והייתי בטוחה שיבוא יום שאחד מילדיי יחזור בתשובה שלימה.

ואכן, לא ארכו הימים וכפי שסיפרתי, בתי השנייה חזרה בתשובה ונישאה לבן תורה, תלמיד חכם שגם הוא היה בעל תשובה. הם הקימו בית שכולו תורה וקדושה, אשר למראהו לא יכולתי להישאר אדישה ותיכף הלכתי אף אני בעקבות בתי וחזרתי בתשובה שלימה. וכל זה בזכות תפילה קצרה מידי יום בתמימות ובכוונה שלימה וטהורה.

אחים יקרים! המילה 'תפילה' פירושה 'התחברות'. כאשר את/ה מתפללים ואפילו תפילה קצרה אבל מעומק הלב, אתם מתחברים אל הקב"ה שהוא בעל כל הכוחות כולם. ובהתחברות הזו אתם מושכים על עצמכם קדושה וטהרה.

לא צריכים בשביל זה שום תנאי מוקדם... האבא הגדול שלנו שכל כך אוהב את ילדיו אהבה ללא תנאי, מחכה לתקשורת הזו מכם. והוא יתברך יעטוף אתכם באהבה אינסופית.

וזה שאומר הפסוק:

'קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו כאמת'

ה' יזכנו, אמן! שבת שלום ומבורך!

לעילוי נשמת: אבי ממוס בן ג'זרה ז"ל ואמי מורת גיטה בת מנטה ז"ל יעקב בן רבקה ז"ל - מימון ספירו בן מול-טוב ז"ל רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: המפיץ היקר יוסף חיים בן תמרה - להצלחה ברוחניות ובגשמיות / ר' ניסן בן מרים ותמרה בת רבקה - רפויש והצלחה / דקל מלכה - להצלחה בכל / אורי ישראל - רפואה שלימה סוזן בת מינה - רפואה שלימה / אירי בן רוגית - רפואה שלימה / אהרון בן מסעודה - רפויש